

Kongres Miasta
dla Suwerenności
Żywnościowej

Warszawa, 5 czerwca 2025 r.

Powołujemy Koalicję na rzecz Suwerenności Żywnościowej

W dniu 5 czerwca 2025 r. roku powołujemy do życia **Koalicję na rzecz Suwerenności Żywnościowej** – porozumienie instytucji publicznych, organizacji społecznych, środowisk eksperckich, producentów rolnych i aktywistów, które łączy wspólna wizja systemowej transformacji systemu żywnościowego w Polsce.

Koalicja jest odpowiedzią na pogłębiające się wyzwania: kryzys klimatyczny, niestabilność geopolityczną, rozpad lokalnych rynków rolnych oraz ograniczony dostęp mieszkańców do zdrowej i lokalnej żywności. Wspólnie uznajemy, że **suwerenność żywnościowa** – rozumiana jako demokratyczne prawo społeczności do decydowania o sposobach produkcji, dystrybucji i konsumpcji żywności – jest nieodzownym warunkiem bezpieczeństwa, dobrobytu i sprawiedliwości społecznej.

MISJA KOALICJI

Naszą misją jest wspieranie tworzenia i wdrażania polityk publicznych – lokalnych, regionalnych i krajowych – które umożliwią rozwój odpornych, zrównoważonych i sprawiedliwych systemów żywnościowych, opartych na partnerstwie między miastem a wsią, producentem a konsumentem, instytucją a społecznością.

ZAŁOŻENIA PROGRAMOWE I PRIORYTETY DZIAŁANIA

Koalicja powstaje jako trwała struktura współpracy, której zadaniem jest:

- **Wzmacnianie lokalnych polityk żywnościowych**, tworzonych z uwzględnieniem zdrowia publicznego, ochrony środowiska, edukacji i lokalnego rozwoju gospodarczego.
- **Promowanie rozwiązań systemowych na poziomie miast i gmin**, takich jak:
 - publiczne zamówienia żywnościowe wspierające krótkie łańcuchy dostaw,
 - ochrona terenów podmiejskich dla rolnictwa,
 - rozwój miejskiego i społecznego rolnictwa,
 - zapewnienie infrastruktury dla handlu bezpośredniego i kooperatyw,
 - tworzenie miejskich map i baz danych lokalnej produkcji.
- **Budowa lokalnych instytucji polityki żywnościowej**, w tym:
 - miejskich pełnomocników i pełnomocniczek ds. żywności,
 - rad ds. polityki żywnościowej jako ciał doradczych przy władzach lokalnych.
- **Sieciowanie aktorów lokalnych** – rolników, przedsiębiorców, organizacji społecznych, naukowców i urzędników – wokół wspólnego celu, jakim jest odporność systemu żywnościowego.
- **Tworzenie zasobów wiedzy**, m.in. poprzez mapowanie miejskich systemów żywnościowych, analizę barier i potencjałów, wymianę dobrych praktyk i organizowanie szkoleń.

APEL O KRAJOWĄ POLITYKĘ ŻYWNOSTCIOWĄ

Koalicja wzywa do opracowania i wdrożenia **Krajowej Polityki Żywnościowej** – spójnej, międzysektorowej strategii państwa w zakresie produkcji, dystrybucji i konsumpcji żywności.

Polityka ta powinna:

- zapewniać ramy prawne i finansowe dla lokalnych i regionalnych działań,
- integrować rozproszone obecnie kompetencje w zakresie rolnictwa, zdrowia, edukacji, środowiska i rozwoju regionalnego,
- wspierać samorządy w realizacji ich roli jako operatorów lokalnych systemów żywnościowych,
- odpowiadać na potrzeby najmniejszych producentów i konsumentów wrażliwych społecznie,
- tworzyć warunki do przeciwdziałania dezinformacji i antagonizacji interesów miast i wsi.

Uważamy, że stworzenie Krajowej Polityki Żywnościowej nada impuls zmianom systemowym oraz wzmocni legitymację samorządów do podejmowania działań w tym obszarze.

CHARAKTER KOALICJI

Koalicja na rzecz Suwerenności Żywnościowej:

- ma charakter otwarty – mogą do niej dołączać kolejne podmioty popierające powyższe założenia;
- działa w formule sieciowej i partnerskiej – poprzez wspólne projekty, grupy robocze, warsztaty i rzecznictwo;
- nie tworzy nowej instytucji, lecz platformę współpracy dla już istniejących inicjatyw;
opiera się na wartościach: solidarności, współodpowiedzialności, inkluzywności i poszanowania różnorodności lokalnych kontekstów.

ZAPRASZAMY DO WSPÓŁPRACY

Powołując Koalicję, zapraszamy wszystkie zainteresowane osoby, instytucje i organizacje do wspólnego działania na rzecz systemu żywnościowego, który służy ludziom, środowisku i przyszłym pokoleniom.